

**CONFERINȚA ANUALĂ A INSTITUTULUI DE ȘTIINȚE POLITICE
ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE AL ACADEMIEI ROMÂNE**

Conferința anuală a Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române s-a desfășurat în data de 30 ianuarie 2012, în Sala de Consiliu a Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale. După înregistrarea participanților, Directorul Institutului, prof. univ. dr. Dan Dungaci, a ținut un cuvânt introductiv, urmat de prima secțiune, „Relații internaționale și evoluții europene” (moderator: Dan Dungaci).

Cristina Vohn a vorbit despre „Politica externă a SUA între doctrina Truman și doctrina Bush”. Comunicarea a descris doctrinele prezidențiale ale SUA în perioada războiului rece, începând cu doctrina Truman (ce lansează ideea îndiguirii expansiunii comunismului), continuând cu doctrinele Eisenhower, Kennedy, Nixon, Carter, Reagan și până la doctrina Bush Jr., care anunță o „nouă ordine mondială”, în contextul prăbușirii sistemului comunist. Sunt analizate contextele internaționale în care sunt enunțate doctrinele de politică externă ale SUA, obiectivele specifice ale acestora și principiile noi care sunt introduse în discursurile prezidențiale de politică externă și implicit în politica internațională. Oana Simion, în comunicarea intitulată „Impactul extinderii euro-atlantice asupra relației triumfiulare UE-Rusia-Statele Baltice”, a interpretat caracteristicile acestei relaționări și relevanța lor în contextul european actual.

Ruxandra Iordache a propus atenției tema „Construcția europeană reflectată în teoriile integrării”, în care analizele teoriilor integrării au evidențiat dimensiunile și perspectivele de evoluție ale construcției europene. Sanda Cincă a comunicat despre „Poziția Uniunii Europene în relațiile internaționale — alternativă la putere sau model de putere alternativă?”. În comunicarea sa, autoarea a pus accentul pe situarea și rolul potențial al Uniunii Europene, prin raportare la statutul său curent. Lucian Jora a propus tema „Diplomația culturală a Uniunii Europene: aspecte în dezbatere”, în care a conturat anvergura conceptului de „diplomație culturală” cu dimensiunile teoretice și pragmatice ale acestuia și cu diferențierea sa de sfera de semnificații a conceptului „propagandă”.

Dan Dungaci a prezentat lucrarea intitulată „Direcții de politică externă ale României în anul 2013”, în care a vorbit pe scurt despre parteneriatele României, semnalând absența importantă a unui parteneriat cu Germania și numărul mare de parteneriate fără conținut sau fără sprijinul instituțional necesar dincolo de conjuncturile politice. Au urmat întrebări, comentarii, răspunsuri și discuții prin care ideile propuse au fost și mai bine puse în context și clarificate în importanța lor pentru relațiile internaționale văzute și din perspectiva României.

Cea de-a doua secțiune a conferinței s-a intitulat „*Res Publica* în filosofia politică actuală” (moderator: Ion Goian). Aristide Cioabă a comunicat despre „Inadecvarea structurală a clasei politice la condițiile consolidării democratice a regimului actual din România”. Plecând de la teoriile și autorii clasici de interpretare a fenomenului politic în manifestările sale curente, cum ar fi Sartori sau R. Dahl, Pareto sau Mosca, autorul a conturat un portret al inadecvării structurale a clasei politice actuale în simptomele și consecințele sale pentru democrația românească. Henrieta Șerban a vorbit despre „Republicanismul american din perspectiva drepturilor și a libertăților civile”, pornind de la conceptele și ideile care dau substanță formulei „We the people”, cu care începe Constituția SUA, într-un demers explicativ și interpretativ care contextualizează criticile actuale ale Constituției SUA, denumite prin sintagma „a doua revoluție constituțională”. Viorella Manolache a prezentat „Republicanismul: un mod alternativ de a (re)gândi politica și statul”, comunicare ce a abordat crizele republicii între normalizare și/sau ignorare — reanalizează pe filieră arendtiană vechile crize ale republicii, atașându-le dilemelor centrale ale teoriei politice actuale, traduse prin estomparea tensiunilor marcate de ceea ce contestatarii democrației denumesc drept/prin „reconcilierea”

valorilor majoritar-hegemonice și ilegite, precum și diferențierea și apropierea ideilor ce descriu republicanismul constituțional și cel al drepturilor civile.

Cristian Popa a propus atenției tema „Semnificațiile *Tratatului fiscal* — o perspectivă a economiei constituționale“. Această comunicare a relevat, din perspectiva economiei politice constituționale, un subdomeniu emergent al științei politice actuale, semnificațiile teoretice masive și efectele practice majore ale impunerii acestei reguli. În definitiv, evidenția autorul, după cum observa un clasic, „bugetul [veniturile și cheltuielile publice] reprezintă scheletul statului dezgolit de toate ideologiile înșelătoare“. Răzvan Pantelimon a comunicat despre tranziția de la modelul revoluționar la modelul democratic, precum și despre transformarea Partidului Socialist din Chile între anii '60 și '90 ai secolului XX. Secțiunea a continuat cu întrebări, comentarii, răspunsuri și discuții prin care realitățile republicane au fost iluminate de perspectivele teoretice discutate și de exemplificările puse în discuție.

Secțiunea a III-a a conferinței s-a intitulat „Procese electorale și legitimări contemporane ale puterii politice“ (moderator: Aristide Cioabă). Constantin Nica a susținut tema „Legitimitatea — despre definiție și semnificațiile actuale“ pornind de la o prezentare istorică și filosofică a conceptului și arătând dimensiunile și caracteristicile principale ale conceptului de „legitimitate“. Gabriela Tănăsescu a prezentat analitic „Legitimitatea electorală și legitimitatea substanțială sau despre legitimitate și autoritate“, o temă în cadrul căreia a identificat trei schimbări de paradigmă ale legitimității electorale, un concept dinamic, revalorificat în actualitate. Bogdan-Mihai Popescu a comunicat despre „Alegerile parlamentare din 2012 — mize, strategii, efecte ale sistemului electoral“. Autorul a argumentat în favoarea votului pe liste, evidențiind dezavantajele votului uninominal din perspectiva enunțată a mizelor, strategiilor și efectelor sistemului electoral. Lorena Stuparu a prezentat „Funcția legitimatoră a imaginarului politic“ descriind forța și efectele simbolurilor, riturilor și a imaginarului politic în ceea ce privește consecințele lor legitimator sau, dimpotrivă, cu efect delegitimator. Adela Deliu a suspus atenției tema „Modalități complementare de legitimare democratică“, discutând teoriile democratice cele mai importante ale legitimării, situate în dialog.

Secțiunea a IV-a s-a intitulat „Personalități politico-diplomatice, identitate și imagine“ (moderator: Cristian Popa). Ion Goian a vorbit despre „Machiavelli în cultura română — influențe și interferențe“. Comunicarea a evidențiat locul important ocupat de gânditor și de principala sa lucrare, *Principele*, în cultura română, deși traducerile directe și exacte au fost mai puțin bine realizate. Cristinel Pantelimon a făcut o recuperare a personalității și operei lui Jacques Bainville, descriind și conceptul propus de acest autor francez, statul „promițător“ cu referire la România și realitățile geopolitice ale vremii în lucrarea „Jacques Bainville și România: un autor «necunoscut» despre un stat «promițător»“. Florin Müller a prezentat imaginea de gânditor politic a lui Nae Ionescu, în lucrarea intitulată „Nae Ionescu — repere ale gândirii politice în 1930“, prin concepte, idei și referințe ale unor contemporani la această personalitate. Ileana Stănculescu a propus un alt proiect de recuperare a unei personalități de anvergură din cultura română, C. Karajda, prin lucrarea „C. Karajda — diplomat european“.

Carmen Burcea a supus atenției o investigație actuală a relației dintre migrație, integrare socială și imaginea de țară în lucrarea „Destine transnaționale și imagine de țară“. Pornind de la surse neconvenționale, cum sunt cele online, autoarea a interpretat semnificațiile unor experiențe migraționale pe ruta Spania-România și retur, cu atenție pentru efectele acestora la nivel imagologic. Enache Tușa a abordat tema „Memorie socială și identitate politică la aromânii colonizați în Dobrogea de Sud“. Pornind de la un material documentar bogat, autorul a interpretat realitatea identității politice a aromânilor colonizați în Dobrogea de Sud revalorificând diverse elemente de memorie socială. Secțiunea a suscitat comentarii pe teme de migrație, identitate socială și politică de maxim interes pentru realitățile social-politice românești.

Concluziile conferinței au fost prezentate succint de prof. univ. dr. Dan Dungaciu, directorul Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, care a evidențiat relevanța temelor propuse, precum și complexitatea și actualitatea dezbaterilor. În conformitate cu relevanța și interesul pe care aceste comunicări îl prezintă, lucrările integrale urmează să fie publicate în Anuarul ISPRI 2012.

ISPRI — COORGANIZATOR AL CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE DEDICATE INDEPENDENȚEI R. MOLDOVA

Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Moldovei și ISPRI au organizat în data de 28 ianuarie 2013, la Chișinău, o conferință internațională cu tema „Rolul Parlamentului în procesul de dobândire a Independenței Republicii Moldova”. La dezbateri au participat academicieni și universitari din România și Republica Moldova. Lucrările conferinței au fost împărțite în două secțiuni. Prima secțiune dedicată dezbaterilor a fost moderată de dr. Nicolae Enciu, șeful Secției de Istorie Contemporană a Institutului de Istorie, Stat și Drept al AȘM. În cadrul acestei secțiuni au susținut prelegeri, printre alții Mihai Cimpoi, academician al AȘM, membru de onoare al Academiei Române, Nicolae Dabija, membru corespondent al AȘM și membru de onoare al Academiei Române, Valeriu Matei, membru de onoare al Academiei Române, conf. univ. dr. Anatol Țăranu, Vasile Bahnaru, directorul Institutului de Filologie al AȘM, Vasile Nedelciuc, deputat în primul Parlament al Republicii Moldova, scriitorul Vladimir Beșleagă.

În cea de-a doua parte a conferinței internaționale a fost lansată lucrarea lui Gheorghe Cojocaru, *Ieșirea din URSS. Republica Moldova: dezbateri parlamentare (1990-1991)*, apărută la Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române.

Volumul a fost prezentat de autor și de prof. univ. dr. Dan Dungaci. Gheorghe Cojocaru a afirmat că volumul vorbește despre ultimii ani de existență ai RSS Moldovenești și despre apariția Republicii Moldova, în contextul perestroikăi și a destrămării Uniunii Sovietice. Recunoșcerea istoric moldovean a mai precizat că lucrarea reliefează rolul hotărâtor pe care Parlamentul l-a avut în proclamarea independenței Republicii Moldova și importanța documentelor pe care le conține volumul (printre care și stenogramele ședinței Parlamentului în care s-a votat independența), documente care aduc lumină în unele din aspectele controversate legate de acest eveniment. La rândul său, sociologul Dan Dungaci a remarcat necesitatea acestui gen de lucrări — care conțin documente inedite — pentru istorie și istorici dar și importanța ei în contextul actualității, de multe ori „nespuse”, a Republicii Moldova.

LANSAREA COLECȚIEI „STUDII DE SECURITATE” A EDITURII ISPRI

Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale și Facultatea de Sociologie a Universității din București (Masterul Studii de Securitate și Analiza Informațiilor) au lansat, în data de 15 ianuarie 2013, colecția de „Studii de Securitate” a Editurii ISPRI. Evenimentul, desfășurat la Facultatea de Sociologie din București, a prilejuit lansarea primelor trei volume ale colecției: Dan Dungaci, Darie Cristea (coordonatori), *Doctrine, strategii, politici*; Darie Cristea, *Proгноză și prejudecată*; Victor Matei, *Importanța strategică a infrastructurii naționale*. Au fost prezenți autorii celor trei volume, cadre didactice, doctoranzi, masteranzi și studenți preocupați de domeniul studiilor de securitate.

Evenimentul a prilejuit o dezbateri asupra celor trei volume prezentate pe scurt de coordonatori și de autori. Despre lucrarea *Doctrine, strategii, politici* a fost în mod special evidențiată ideea, pe care volumul o încorporează, aceea că cele mai bune lucrări ale masteranzilor în Studii de Securitate și Analiza Informațiilor să fie publicate. Astfel, în urma unor criterii riguroase cei mai buni masteranzi au devenit autori ai acestei lucrări, alături de nume consacrate în domeniu. Coordonatorii volumului au anunțat faptul că acest demers inedit va fi continuat, cu scopul stimulării interesului față de cercetare a masteranzilor în studii de securitate și analiza informațiilor.

Darie Cristea și-a prezentat propriul volum, evidențiind multitudinea dezbaterilor, nu de puține ori antagonice, metodologice și teoretice circumscrise domeniului relațiilor internaționale. La rândul său Victor Matei a făcut o scurtă prezentare a importanței strategice pe care o are infrastructura României și perspectivele ei de dezvoltare, cu un accent special asupra infrastructurii energetice, de mare actualitate atât în România cât și în întreaga Uniune Europeană.

Prezentările au fost urmate de o serie de întrebări și dezbateri pe marginea celor trei volume, utile atât pentru studenți, masteranzi sau doctoranzi dar și pentru specialiștii din domeniul relațiilor internaționale ori al studiilor de securitate.

ISPRI — PARTENER ÎNTR-UN PROIECT INTERNAȚIONAL DEDICAT TINERILOR LIDERI POLITICI

Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale este parte a unui proiect internațional dedicat pregătirii tinerilor lideri politici din Republica Moldova. Proiectul „Advanced Political Learning for Highly Motivated Young Leaders in Moldova” este gestionat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale Viitorul din Republica Moldova și Fundația germană Heins Seidel.

În cadrul proiectului, directorul ISPRI, prof. univ. dr. Dan Dungaciu a susținut, în perioada 6-10 februarie, o serie de cursuri cu tema „Integrarea europeană și problematica identitară”, precum și dezbateri cu participanții la proiect pe tematica integrării europene și chestiunea identitară în R. Moldova.

Proiectul internațional are drept scop instruirea politică a tinerilor lideri din Republica Moldova, instruire care se bazează pe aplicarea metodelor interactive de învățare. Cursurile teoretice săptămânale sunt susținute de o echipă de experți din mediul academic, de afaceri și administrare publică, diplomați și alți lideri din societatea civilă.

Redacția